

Griffie

Commissie Bestuur en Middelen

Datum commissievergadering	:	-
Document nummer	:	2415530
Behandelend ambtenaar	:	P. Nieuwenhuis
Directie/bureau	:	Middelen/ Bureau Financiën Planning & Control
Nummer commissiestuk	:	BM-0967
Datum	:	22 februari 2011
Bijlagen	:	1

Onderwerp:

Stand van zaken provinciefonds en doorwerking kabinetsvoornemens voor de provinciale begroting.

Voorstel van GS aan PS:

☒ Ter kennisneming

☒ uitvoerende rol

Europa paragraaf

Nee

Opmerkingen van het Presidium/Griffie:

Griffier van Provinciale Staten,
namens deze,

W. de Graaff

Bijlage:

1. Folder “Brabant en het provinciefonds”

Notitie ten behoeve van Commissie Bestuur en Middelen

Stand van zaken provinciefonds en doorwerking kabinetsvoornemens voor de provinciale begroting

Inleiding

Aan uw Commissie is toegezegd dat wij u inzicht zullen verstrekken in de doorwerking van de kabinetsvoornemens voor de provinciale begroting. Tot op heden is hiervan nog geen exact beeld te geven omdat er op onderdelen nog overleg plaats heeft met het Rijk. De uitwerking van een aantal onderwerpen zal zijn beslag krijgen in een nieuw bestuursakkoord met het Rijk. In het kader van het overhedenoverleg worden op dit moment pogingen gedaan om tot een akkoord te komen. De komende periode kunnen de cijfers over de doorwerking van de kabinetsvoornemens nog sterk wijzigen. Verder zal er naar verwachting pas na de verkiezingen duidelijkheid komen over de herverdeling van het provinciefonds.

Eén van de redenen waarom er nog geen akkoord is gesloten, is dat het IPO zich op het standpunt stelt dat er geen sprake van een akkoord kan zijn voordat er duidelijkheid is over de herverdeling van het provinciefonds. Graag informeren wij u in deze notitie over de stand van zaken van beide onderwerpen.

Herverdeling provinciefonds

Zoals u bekend, zijn de provincies er onderling niet uitgekomen. Op dit moment ligt de bal bij minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Aanvankelijk was het zijn bedoeling om eind januari met een nieuw voorstel te komen. De minister heeft aangegeven dat dit niet haalbaar is en koerst nu op maart.

Hoe is BZK aan de slag en hoe zijn wij betrokken? Er is op ambtelijk niveau overleg geweest tussen BZK en een IPO-werkgroep. In die werkgroep is ook onze provincie vertegenwoordigd. Aanvankelijk stonden er vier overlegmomenten gepland, maar na het tweede overleg zijn de overleggen door BZK opgeschort.

BZK werkt aan een nieuw model dat uitgaat van een zogenoemde “beheerbox” en een “ontwikkelbox” (in een verhouding van circa 75-25%). Onder beheer worden verstaan de structurele en reguliere provinciale taken die te maken hebben met regie, beheer en onderhoud; ontwikkeltaken richten zich op het tot stand brengen van iets nieuws. Voor beide boxen wordt een set aan (verschillende) verdeelmaatstaven opgesteld. Er bestaat bij ons nog absoluut geen inzicht in de (herverdeel)effecten van zo’n nieuw model. Wel is ons beeld dat het er zeker niet eenvoudiger op wordt.

Vanuit Brabant blijven we in een bestendige lijn onderstaande standpunten ten aanzien van een nieuw verdeelmodel onderstrepen:

1. er moet een model komen dat politiek-bestuurlijk uitlegbaar is (minder techniek en sterk vereenvoudigd);
2. er mag géén sprake zijn van een geïsoleerde vermogensmaatstaf en anders moet er ook rekening gehouden worden met andere geldstromen;
3. er mag geen verdere nivellering van de provinciale belastingcapaciteit plaatsvinden;
4. de herverdeeffecten moeten beperkt blijven tot een bandbreedte van plus of min 10%, conform de werkwijze die ook bij de laatste grote herverdelingsoperatie in 1996 is gevolgd.

De hiervoor genoemde punten zijn vertaald in onze folder “Brabant en het provinciefonds” (bijlage). Op basis hiervan zijn we intensief in gesprek in politiek-bestuurlijke en ambtelijke lijnen. De uitkomsten zijn echter nog zeer ongewis. Zodra wij meer concreetheid hebben, informeren wij u.

Regeerakkoord en bestuursakkoord Rijk-provincies

Op basis van het gepresenteerde regeerakkoord is door het IPO een eerste doorwerking opgesteld. De belangrijkste punten hieruit zijn:

- overdracht jeugdzorg naar gemeenten;
- korting op specifieke uitkering BDU (5%);
- stopzetting specifieke uitkeringen Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing en budget locatiegebonden subsidies na 2014;
- korting op de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's);
- decentralisatie en taakverbredingen op het gebied van het ruimtelijk-economische domein zonder overdracht middelen;
- decentralisatie en bezuinigingen natuurbeleid en ILG.

Op 17 december jl. heeft het kabinet besloten in te zetten op een bestuursakkoord op hoofdlijnen met de koepels van decentrale overheden. In dit akkoord zou een verdere uitwerking van bovenstaande punten zijn beslag krijgen. Over dit bestuursakkoord zou in de tweede helft van februari overeenstemming moeten bestaan. Ook dit blijkt niet haalbaar, het IPO heeft in een brief aan de minister-president laten weten dat er meer tijd nodig is om te komen tot een bestuursakkoord.

Het IPO noemt in de brief vier punten die voor de provincies van grote betekenis zijn:

1. de samenloop met het door minister Donner te presenteren voorstel voor het nieuwe verdeelmodel provinciefonds;
2. het onduidelijke perspectief op provinciale kerntaken;
3. de onwerkbare situatie die door stapeling van bezuinigingen voor de decentralisatie van het natuurbeleid en het ILG is ontstaan;
4. de onaanvaardbare korting van 90 miljoen euro op de provinciale middelen voor decentralisatie van het jeugdzorgbeleid naar de gemeenten.

Het financieel grootste probleem lijkt zich voor te doen ten aanzien van de voorgenomen bezuinigingen in het natuurdomein. Hierbij spelen drie onderwerpen die in samenhang met elkaar dienen te worden gezien.

1. de aangegane verplichtingen uit hoofde van de ILG-overeenkomst moeten worden vergoed. Door de ingeboekte bezuinigingen in het regeerakkoord dreigt er een tekort van 600 à 650 miljoen euro. Het IPO stelt dat van een betrouwbare overheid mag worden verwacht dat zij zich houdt aan de wet en de daarop gebaseerde bestuursovereenkomst;
2. ontoereikend structureel budget voor het (gedecentraliseerde) beheer van bestaande natuur;
3. de herijkte EHS moet worden afgewikkeld i.v.m. Europees-rechtelijke verplichtingen, ook hier is het budget ontoereikend.

Het overleg met het Rijk loopt nog. Ook in dit dossier zullen wij u nader informeren zodra wij meer concreetheid hebben over de verdere uitwerking. De consequenties hiervan zullen verwerkt worden in de begroting 2012.

Beoogd effect:

Commissie Bestuur en Middelen wordt geïnformeerd over:

- de stand van zaken rondom de herverdeling van het provinciefonds;
- de stand van zaken rondom de doorwerking van de kabinetsvoornemens voor de provinciale begroting (toezegging 60).

's-Hertogenbosch, 22 februari 2011

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant